

P6_TA(2005)0081

Kambodža

Europos Parlamento rezoliucija dėl Kambodžos

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Kambodžos, o ypač 2003 m. kovo 13 d.¹, 2004 m. vasario 12 d.² ir 2005 m. sausio 13 d. rezoliucijas³,
  - atsižvelgdamas į bendradarbiavimo susitarimą tarp Europos bendrijos ir Kambodžos Karalystės, kuris įsigaliojo 1999 m. lapkričio 1 d.,
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos vardu ES pirmininkaujančios valstybės padarytą pareiškimą dėl trijų opozicijos narių parlamentinės neliečiamybės sustabdymo,
  - atsižvelgdamas į 2004–2006 m. EB ir Kambodžos strategijos dokumentą ir 2005–2006 m. Nacionalinę orientacinę programą,
  - atsižvelgdamas į JT Generalinio Sekretoriaus specialiojo atstovo žmogaus teisėms Kambodžoje pranešimą dėl neseniai įvykusių nedemokratiškos pokyčių Kambodžoje,
  - atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi 2005 m. vasario 3 d. Kambodžos Nacionalinė Asamblėja panaikino trijų Sam Rainsy partijai priklausančių Parlamento narių – Sam Rainsy, Cheam Channy ir Chea Poch parlamentinę neliečiamybę,
- B. susirūpinęs dėl fakto, kad balsavimas vyko skaičiuojant pakeltas rankas, kas pažeidžia Kambodžos Nacionalinės Asamblėjos taisykles ir tvarką, visa tai vyko už uždarytų durų, prieš tai paprašius žurnalistus ir diplomatus palikti asamblėjos posėdžių salę, o posėdžio protokolai nebuvo paskelbti viešai,
- C. kadangi visi trys parlamentarai šiuo metu susiduria su kaltinimais, pradedant šmeižtu ir baigianr slaptų karinių pajėgų siekiant nuversti vyriausybę kūrimu,
- D. kadangi Cheam Channy buvo suimtas tą pačią dieną, kai Karinio prokuroro tarnyba išdavė orderį ir buvo pervežtas į karo kalėjimą Pnompenyje dėl kaltinimo antivyriausybinių pajėgų formavimu,
- E. kadangi vyresnieji Kambodžos liaudies partijos pareigūnai viešai paskelbė, kad valdžios institucijos nerado jokių ginkluotos karinės jėgos kūrimo įrodymų,
- F. kadangi plačiai žinomas Kambodžos teismų sistemos nepriklausomybės ir nešališkumo

---

¹ OL C 61 E, 2004 3 10, p. 417.

² OL C 97 E, 2004 4 22, p. 662.

³ Priimti tekstai, P6_TA(2005)0012.

trūkumas,

- G. kadangi Kambodžos vidaus teisė neleidžia civilių asmenų traukti baudžiamojon atsakomybėn karo teismuose, o tarptautinė teisė tai leidžia tik esant išskirtinėms aplinkybėms, užtikrinant visas teisingam teismo procesui būtinas sąlygas,
- H. kadangi ankstesnis karaliaus Norodom Sihanouk prašymas Ministrui Pirmininkui atkurti Sam Rainsy neliečiamybę buvo atmestas dėl priežasties, kad tik teismas gali paprašyti Nacionalinės Asamblėjos pakeisti savo sprendimą,
- I. kadangi Sam Rainsy Partija neturėjo galimybės dalyvauti Nacionalinės Asamblėjos komitetų posėdžiuose, kas neleido tinkamai atstovauti už juos balsavusiems žmonėms,
- J. kadangi per pastaruosius metus žmogaus teisių aktyvistai, opozicijos žurnalistai, profsąjungų atstovai ir kiti opozicijos rėmėjai buvo bauginami, sulaukomi ir žudomi, šalyje kuriant politinio persekiojimo atmosferą,
- K. pabrėždamas, kad parlamentinė neliečiamybė skirta apsaugoti parlamentarų nuo galimų neteisėtų procedūrų arba kaltinimų, kurie gali turėti politinių motyvų,
  - 1. mano, kad opozicijos atstovų parlamentinės neliečiamybės panaikinimas sukuria pavojingą precedentą, kuris susilpnina įstatymų leidėją kaip nepriklausomą valstybės instituciją ir demokratijos pagrindą;
  - 2. mano, kad šie veiksmai kenkia Kambodžos jau atliktai demokratinei pažangai;
  - 3. ragina Kambodžos vyriausybę nedelsiant ir besąlygiškai paleisti Cheam Channy, kuris kaip civilinis asmuo neturėtų būti teisiamas karo teismo;
  - 4. mano, kad kriminaliniai kaltinimai, kuriuos valdančioji koalicija pateikė opozicinės partijos nariams yra didelis demokratijos Kambodžoje žingsnis atgal, sukkeliantis abejonių dėl vyriausybės įsipareigojimų siekti tikros pliuralistinės demokratijos;
  - 5. ragina Kambodžos institucijas laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų, ypač Tarptautinių pilietinių ir politinių teisių pakto, ratifikuoto 1992 metais;
  - 6. ragina Kambodžos vyriausybę baigti politinių oponentų ir žmogaus teisių aktyvistų persekiojimą savo šalyje;
  - 7. ragina Kambodžos nacionalinę asamblėją nedelsiant atkurti visų trijų Parlamento narių neliečiamybę ir užtikrinti, kad opozicijos nariams bus leista dalyvauti parlamentinių komitetų posėdžiuose;
  - 8. ragina Komisiją, Tarybą ir valstybių narių vyriausybes šį klausimą iškelti Kambodžos vyriausybei ir nuspręsti dėl atitinkamų sankcijų taikymo, jeigu Nacionalinė asamblėja ir Kambodžos vyriausybė neatšauks savo nesėkmingų veiksmų;
  - 9. ragina Komisiją, Tarybą ir valstybių narių vyriausybes atsižvelgiant į 2005 m. kovo 10 ir 11 dienomis Džakartoje vyksiantį ASEAN ir ES ministrų susitikimą, iškelti susirūpinimą dėl dabartinės politinės situacijos ir grėsmės demokratijai, kuri atsiranda nutildžius

politinę opoziciją Kambodžoje;

10. siūlo, kad ES *ad hoc* delegacija kaip galima greičiau atliktų vizitą į Kambodžą ir įvertintų šalies politinę situaciją;
11. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, JT Generaliniam Sekretoriui, JT vyriausiajam žmogaus teisių komisarui, Kambodžos parlamentui ir vyriausybei, bei ASEAN valstybių narių vyriausybėms.